

بانکداری اسلامی

پدیدآورنده (ها) : مقدسی، محمد رضا

حسابداری :: نشریه حسابداری :: آذر ۱۳۶۳ - شماره ۱

صفحات : از ۱۴ تا ۱۷

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/935838>

تاریخ دائلود : ۱۴۰۲/۰۳/۱۵

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

- قوت ها و چالش های بانکداری اسلامی
- گزارش: نهمین سمینار بانکداری اسلامی بررسی مبانی و ساختار نظام بانکداری اسلامی
- بررسی ساختار عملیاتی مطلوب بانکداری اسلامی (دلالت هایی در راستای اصلاح قانون عملیات بانکی بدون ربا)
- عقد جعاله از منظر بانکداری اسلامی در ایران و مالزی
- تبیین معیار های اخلاق در بانکداری اسلامی
- ارتباط بین تجربه برند با ابعاد مدیریت ارزش برند مبتنی بر مشتری با توجه به نقش متغیر میانجی درگیری مشتری در بانکداری اسلامی (مطالعه موردی: شعب موسسه اعتباری کوثر استان تهران)
- اظهارنظر کارشناسی درخصوص گزارش شور دوم «طرح بانکداری جمهوری اسلامی ایران (طرح مسئولیت، اهداف، ساختار و وظایف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران)» ۱. کلیات و مقایسه با گزارش شور اول
- ثبات سیاسی، شاخص ها و متغیرهای مرتبط در اقتصاد سیاسی جمهوری اسلامی ایران؛ مورد مطالعه نظام بانکداری
- الگوی مطلوب هیئت شرعی در بانکداری اسلامی با استفاده از تکنیک AHP
- عقد مضاربه در نظام بانکداری اسلامی ایران و مالزی

بانکداری اسلامی

محمد رضا مقدسی

هدف مادر سری مقالاتی که در زمینه بانکداری اسلامی در این ماهنامه خواهد آمد ، روشن ساختن روش های اجرایی و عملیات بانکی در نظام بانکی بدون بهره است . مقاله حاضر ، تنهائی پیش درآمدی شتابزده است که هر سطر آن باید در قالب مقاله ای مفصل مورد بحث قرار گیرد . از صاحب نظران و متخصصین مسائل بانکداری اسلامی درخواست می شود که با ارسال مقالات در روشن تر شدن هر چه بیشتر روشهای اجرایی و نحوه عملکرد نظام بانکداری بدون بهره ماریاری کنند .

در نظام بانکی مبتنی بر بهره ، بانکها به صاحبان سپرده بهره می پردازند و سپرده ها را به صورت وام و اعتبار در اختیار متقاضیان قرار داده و بهره دریافت می کنند . مابه التفاوت بهره پرداختی و بهره دریافتی درصد بالایی از درآمد بانکها را تشکیل می دهد . در نظام بانکداری اسلامی ، با تضمین اصل سپرده ها ، بانکها

باتوجه به حذف بهره مبادرت به انجام معاملات بر مبنای عقود اسلامی کرده و بطور فعال در صنعت ، کشاورزی ، مسکن و خدمات بر مبنای سیاست های اقتصادی دولت ، سرمایه گذاری می کنند .

در نظام اول نحوه پرداخت اعتبارات و وام هایشکلی است که افراد بانفوذ بیشتر و دارای وثائق ارزشمندتر ، بیش از دیگران از تسهیلات بانکها استفاده می کنند و این امر به تمرکز ثروت در قطبهای صنعت و تجارت و بانکداری می انجامد . ولی در نظام اسلامی باتوجه به ملی بودن بانکها و از میان رفتن انگیزه سودجوییهای غیر مشروع ، بانکها بر مبنای نیاز جامعه در رشته های اساسی و ضروری فعالیت می کنند و بدون توجه به جنبه های سازنده اقتصادی نتها به کسب سود مبادرت نمی ورزند .

با اجرای قانون جدید ، بر اساس آئین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی آن ، سیستم بانکی قادر خواهد گشت در جهت افزایش تولید ، ایجاد شغل ، تثبیت قیمتها ، گسترش تعاونیها ، توزیع عادلانه تسهیلات اعتباری و بطور کلی تزریق اعتبار به بخشهایی که از اولویت برخوردارند ، کمک موثری ارائه دهد .

بانکها و کالتا" سپرده های سرمایه گذاری و اصلتا" سرمایه خود و همچنین سپرده های قرض الحسنه مشتریان را حسب مورد و به اقتضای شرایط ، از طریق عقود زبیر در رشته های مختلف بکار انداخته و منافع حاصله را پس از برداشت حق الوکاله خود ، به صاحبان سپرده برمی گرداند :

۱- مشارکت - بمنظور گسترش واحدهای صنعتی و تولیدی بانکها با قبول خطر نوسانات و در ارتباط منطقی سرمایه با شرایط تولید و مبادله بامتقاضیان به دو صورت حقوقی

ومدنی ، مشارکت می کنند.

۲- مضاربه - بانکها در امور بازرگانی و توسعه مبادلات ، بایررسی نوع کار

واطمینان از ضرورت آن سرمایه لازم را تامین می کنند.

۳- مزارعه و مساقات - در مواردیکه بانکها دارای زمین مزروعی باشند

و یا زمینهای دولتی در اختیار آنها قرار گیرد می توانند

مزارعه و در مورد باغات مساقات کنند.

۴- معاملات سلف - پیش خرید محصولات واحدهای تولیدی بمنظور

تامین سرمایه در گردش آنها.

۵- فروش اقساطی - بمنظور تامین نیازمندیهای واحدهای کوچک

پیشه و ران ، صنعتگران و کارخانه ها بنابه تقاضای آنها،

مواد اولیه و ماشین آلات مورد نیاز بوسیله بانکها خریداری و

بصورت اقساطی به آنها واگذار می گردد.

۶- اجاره بشرط تملیک - کالاهای مورد نیاز واحدهای تولیدی

بنابه تقاضای آنها، خریداری و بصورت اجاره بشرط

تملیک واگذار می شود، در این صورت مستاجر با پرداخت

آخرین اجاره ، مورد اجاره را تملیک می کند.

۷- فروش اقساطی و اجاره بشرط تملیک مسکن - با توجه به سیاست

وزارت مسکن و شهرسازی و براساس مقررات ، بمنظور

تامین نیازهای مسکونی واحدهای مسکونی ارزان قیمت

احداث و بصورت فروش اقساطی و یا اجاره بشرط تملیک

واگذار می شود.

۸- قرض الحسنه - در موارد ضروری براساس بندهای ۲ و ۹ اصل ۴۳

قانون اساسی قرض الحسنه توسط بانکها پرداخت میشود.

۹ - سرمایه گذاری مستقیم - با توجه به برنامه های اقتصادی دولت و

مقتضیات و نیازهای جامعه بانکها مستقیماً سرمایه گذاری

می کنند.

۱۰ - جعاله - بمنظور ایجاد تسهیلات برای گسترش امورتولیدی ،

بازرگانی و خدماتی مبادرت به جعاله می کنند.

در این قرارداد بانک با قبول انجام کاری با سرمایه

خود دریافت آن به اقساط عهده دار انجام کاری شود

و در مقابل انجام آن مبلغی را بعنوان جعاله دریافت

می دارد.

معاملاتی که با توجه به قانون پولی و بانکی کشور توسط بانکها

انجام می گرفته و برخلاف موازین اسلامی نمی باشند، از جمله

معاملات ارزی ، خرید و فروش طلا، ارائه خدمات مختلف و متداول

بانکی ، خرید دین ، همچنان مانند گذشته بوسیله بانکها انجام

خواهد گرفت .

در لندن شایع است که شرکت های دیپلومیت، هاسکین و سلز

و پرایس واترهاوس دو شرکت از ۸ شرکت بزرگ حسابرسی درباره

ادغام بایکدیگر مذاکره می کنند.

اکنون میست لندن